

Asia: VN/10667/2024

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025

Te-palveluiden tietotarpeet

Kommentit

TE-lakimuutosten vuoksi palveluluokitukseen ehdotetaan useita muutoksia. AURA-ohjeistuksessa on selkeästi avattava ja kuvattava kunkin palveluluokan sisältö, etenkin jako lakisääteisiin ja ei-lakisääteisiin palveluihin. Olisi merkittävämpää seurata työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta työllisyyden näkökulmasta eikä yksittäistä toimintoa. Palvelujen sisältö jäi lakiuudistuksessa toteuttamatta ja se tulisi toteuttaa ennen kuin muutetaan raportointia.

Esitetyssä mallissa palveluluokat ovat liian tarkalla tasolla ja niissä on selkeästi päällekkäisyyksiä. Näin tarkka taso voi aiheuttaa erilaisia tulkintoja ja kustannusten väärin kohdennuksia. Pohjoismaisen asiakaspalvelumallin pilkkominen palveluluokille ja liian tarkoilta tasoille ei ole tarkoituksenmukaisesta.

Henkilökustannusten osalta tarvittaisiin tarkempaa ohjeistusta. Kohdennetaanko esityksessä esim. palkkatuen myöntämiseen liittyvä työaika Työllistämispalvelut- vai Työnantaja-asiakkaiden vai Henkilöasiakkaiden palvelut -palveluluokalle. Lisäksi on huomioitava, pystytäänkö esitetyssä mallissa kustannuksia seuraamaan pelkillä kirjaustunnisteilla, kun asiakaspalveluhenkilöstö tekee töitä eri luokille ja/tai henkilöt vaihtavat tiimejä työtilanteiden mukaan. Seuranta tulee vaatimaan erillistä työajanseurantaa. Esitetty henkilöstön työajanseuranta ei ole mielekästä. Asiakaspalvelutyö esim. puolen tunnin aikana jakaantuu useammalle palveluluokalle, minkä vuoksi myös kohdentamisen luotettavuus vaarantuu. Lisäksi epäselvyys luokittelussa tai asiakaspalveluhenkilön aktiivisuus sekä palveluluokittelun ymmärtäminen työajan kohdentamiseen heikentää merkittävästi tilaston luotettavuutta ja mahdollisuutta johtopäätösten tekemiseen. Jatkuvana toimintana ilman automaatioon perustuvaa tietojärjestelmää työajan kohdentaminen tulisi toteuttaa tehtävänkuvan mukaiseen arvioon perustuen. Valtiolla on käytössään Kieku-järjestelmä, jolla työaika kohdennetaan puolen tunnin tarkkuudella. Järjestelmä ei siirry TE-uudistuksessa uusille työllisyysalueille, joiden

tulee uusien palveluluokkien vuoksi selvittää mahdollisuudet työajanseurantaan (mahdollisia käsittelykuluja, muutokuluja ja millä aikataululla). Mikäli jatkossa työajanseurantaan tarvitaan raportoinnin tietojen keräämisessä, sen tulisi olla valtion erikseen kustantama ja hankkima.

Kotoutumisen palveluiden tietotarpeet

Kommentit

Lahden kaupungin näkemyksen mukaan esitetyssä mallissa palveluluokat ovat liian tarkalla tasolla ja niissä on selkeästi päällekkäisyyksiä. Näin tarkka taso voi aiheuttaa erilaisia tulkintoja ja kustannusten väärin kohdennuksia. Kotoutumiseen riittää yksi palveluluokka.

Muutokset tililuettelo

Kommentti

Lahden kaupungin näkemyksen mukaan ICT-kulut tulisi raportoida yhdellä tilillä ja kunnat voivat perustaa alatilejä omiin tarkempiin tarpeisiinsa. Tämä helpottaa kuntien ICT-kulujen raportointia, mahdollistaa mahdollisimman yhteismitallisen vertailun kuntien välillä ja antaa kunnille mahdollisuuden tehostaa toimintaansa tarkemmalla omalla tilijaolla.

Lahden kaupunki on valmistelemassa taloushallinnon tietojärjestelmän uudistuksen yhteydessä yhtä ICT-palvelut tiliä tarkempaa tilitasoa, jolla Lahden kaupunki voisi paremmin johtaa tietohallintoa kustannusnäkökulmasta. Luonnoksena oleva ICT-tiliehdotus korostaa liikaa Lahden kaupungin näkökulmasta pieniä kustannuseriä, kuten konesalipalvelut tai lisenssit ja kokoaa suuret kustannuserät Muut ICT palvelut -tilille.

ICT-kustannusten jaottelu esitetyn mallin mukaan ei kunnilla ole yksinkertaista: Mahdollisia järjestämismalleja voivat olla esimerkiksi palvelun itse järjestäminen ja tuottaminen, inhouse-yhtiön käyttäminen, isäntäkuntamalli sekä ulkoistaminen yksityisiä palvelutoimittajia hyödyntäen. Järjestämismallit voivat olla koko kunnan tietohallinnon tekemisen painotuksia tai kohdistua ICT-palvelutuotannon eri osa-alueisiin. Tyypillisesti kuntien ratkaisut ovat yhdistelmä useampaa eri järjestämismallia. Strategiana voi olla myös palvelupaletin orkestrointi käyttäen kulloinkin parhaaksi koettua mallia. Yksi järjestämismalli ei siis ole välttämättä mitenkään pysyvä, kun tarpeet ja tilanteet (esimerkiksi resurssit) muuttuvat. Lisäksi laitevuokratili voi olla hankala, koska laitteita ja palveluita voidaan paketoita erilaisiin kokonaisuuksiin. Tuotantomalleja on siis useita ja harvassa kunnassa käytetään vain yhtä (jolloin tiliöinti voisi olla teoriassa mahdollista); siksi kustannuksiin ja kuntavertailuihin ei pääse käsiksi tilitason tarkastelulla.

Hankintalain sidosyksikköraportointi

Kommentit

TOLT-raportointiin on esitetty lisättäväksi tiedot sidosyksiköistä, jotka eivät tule raportoiduiksi muissa osakokonaisuuksissa. Ehdotus on kannatettava, koska tällä tavoin lisätään avoimuutta kunnan omistuksista.

Tyhjien raporttien lähettämismenettely tulee poistaa; täytyy olla mahdollista yksinkertaisesti ilmoittaa, ettei ole raportoitavaa.

Muut muutokset

Kommentit

Muutokset, joilla korjataan raportointitekniisiä virheitä, selkeytetään raportointia tai poistetaan päällekkäistä tiedonkeruuta, ovat tarpeellisia. Korjausrakentamisen kohdentaminen sote-käyttötarkoituksen mukaan (KKYTT-raportilla) on kuitenkin hyvin vaikeaa raportoida vuokratiloista. Pitää selvittää, voiko ko. tiedon saada muutoin, esimerkiksi suoraan hyvinvointialueilta.

Sen lisäksi, että kunnille tulee uusia raportointivelvoitteita, olisi syytä luopua tietyistä tietosisällöistä osana norminpurkutalkoita. Tilastokeskuksen neljännesvuosia koskeva tietotarve voitaisiin hoitaa esimerkiksi laskennallisesti vuoden aikana ja oikaista tilinpäätöstietojen mukaisesti. Tämä vähentäisi kuntien tiedonantotaakkaa, mutta samalla Tilastokeskus saisi tarvitsemansa tiedot kevyemmällä tavalla.

Yleiset kommentit

Kommentar

Lahden kaupunki pitää tärkeänä, että taloustietoja koskeva raportointisisältö pysyy mahdollisimman samana vuosittain. Vuosittain tehtävät muutokset raportointiin aiheuttavat kunnille ylimääräistä työtä ja kustannuksia.

AURA-ohjeistuksessa on selkeästi avattava ja kuvattava kunkin palveluluokan sisältö, etenkin jako lakisääteisiin ja ei-lakisääteisiin palveluihin.

Backman Miia
Lahden kaupunki